

ELS

1. Obec: LITOMĚŘICE	2. Okres: Litoměřice	Hodnota T.	Zachování	Využití
Osada:				

PF

EVIDENČNÍ LIST NEMOVITÉ KULTURNÍ PAMÁTKY

3. Kraj:

Severočeský

4. Pořadové číslo:

1915/1

Identifikační snímek
památky
formátu 6x6 cm

5. Název (označení) památky:

Důl Richard s krematoriem -
důl Richard.

7. Ochranné pásmo:

6. Bližší označení umístění památky:

čtvrť:

čp.

ulice (náměstí), popř. místní trať, č. parcely aj.:

8. Vlastník (správce, trvalý uživatel):

Památník Terezín

9. Popis památky (včetně sochařské, malířské, popř. i jiné výzdoby):

Čelní betonové rámování vchodu do rozsáhlých podzemních prostor pod planinou Bídnicí, kde v bývalých vápencových dolech byly zřízeny podzemní továrny.

Na počátku roku 1944 začali němečtí nacisté budovat v bývalých vápencových dolech u Litoměřic tři podzemní továrny, označené jako Richard I., Richard II., Richard III.

Na podzim téhož roku přesunul do dolu Richard I. zbrojní koncern Autounion A.G. výrobu motorů a tanků. Části Richard II. a Richard III. byly přiděleny elektronické firmě Osram, jež sem plánovala přenést svůj největší provoz wolframových a molybdenových drátů. Oba tyto objekty však zůstaly do konce války nedokončeny.

V blízkosti stachy vznikl v dělostřeleckých kasárnách koncentrační tábor, vedený pod názvem SS- Komando B 5, Lobositz II, jako pobočka koncentračního tábora Flossenbürg. Jeho vězňové pracovali na stavbě i ve výrobě podzemních továren. Koncentračním táborem prošlo za rok jeho existence asi 15.000 vězňů, někteří vůbec netycházeli z podzemí, asi 5.000 z nich zde zahynulo. Byly zpopelněny buď v Litoměřicích, většina však v Terezíně. Popel 3.000 byl nalezen v roce 1958 poblíž krematoria a přenesen na Národní hřbitov v Terezíně.

10. Časové, slohové a autorské určení:

opuštěné vápencové lomy z 20. let 20. stol, upraveny v letech
1944 - 1945.

11. Památkové movité zařízení:

12. Zhodnocení památky a zdůvodnění ochrany: doklad zneužití politických vězňů k totálnímu vedení války	15. Odkaz na literaturu: Materiály Památníku Terezín
13. Stav zachování památky a příp. návrhy opatření: zatím pouze uzavřený vchod je plánována úprava a zpřístupnění dle návrhu Ing. arch. Jiřího Navrátila, Josefa Šavičky a sk. sochaře doc. Lad. Chocholeho.	16. Odkaz na fotografickou dokumentaci:
14. Dřívější i současný způsob využití a příp. návrhy opatření: zatím uzavřeno kulturně politický	17. Odkaz na měřickou a jinou dokumentaci:
20. Poznámky, záznamy změn a doplňků:	18. Evidenční list zpracoval (jméno, datum, podpis): Jiří Kramer, 26.10.1979
	19. Záznam doplňkových listů:

1. Obec: LITOMĚŘICE	2. Okres: Litoměřice	Hodnota T.	Zachování	Využití	PF
Osada:					

EVIDENČNÍ LIST NEMOVITÉ KULTURNÍ PAMÁTKY

3. Kraj:

Severočeský

4. Pořadové číslo:

1915/2

5. Název (označení) památky:

**Důl Richard s krematoriem -
krematorium**

7. Ochranné pásmo:

6. Bližší označení umístění památky:

čtvrť:

čp.

ulice (náměstí), popř. místní trať, č. parcely aj.:

st.p.č. 5106

8. Vlastník (správce, trvalý uživatel):

Památník Terezín

9. Popis památky (včetně sochařské, malířské, popř. i jiné výzdoby):

Obdélníková cihlová neomítnutá budova skladištního typu s malými podstřešními okny, sedlová střecha krytá taškami se dvěma žaluziovými větráky. Objekt vybudován z bývalé sušárny cihel.

Na počátku roku 1945 využilo vedení litoměřického koncentračního tábora budovu sušárny cihel, patřící k nedaleké, již nepoužívané cihelně a přestavělo ji na krematorium. Uvnitř byly instalovány dvě pece, v nichž mohlo být spouště zpopelněno 6 mrtvých těl.

Celý prostor kolem krematoria byl obehnan drátěným plotem a strážními věžemi. Provoz krematoria byl zahájen v dubnu 1945 a bylo v něm zpopelněno do konce války na 405 mrtvých obětí. Dnes jsou jejich pozůstatky pietně uloženy na Národním hřbitově před Malou pevností v Terezíně.

10. Časové, slohové a autorské určení:

**průmyslová stavba z počátku století, přestavba z roku 1945.
Pietní úpravy celého areálu dokončeny 1982 dle výtvarného řešení
ak. arch. Ing. Jiřího Navrátila a Ing. Josefa Lavičky, spolupráce
ak. sochař doc. Lad. Chochole.**

11. Památkové movité zařízení:

12. Zhodnocení památky a zdůvodnění ochrany:

doklad nacistické zvěle mezinárodního významu

13. Stav zachování památky a příp. návrhy opatření:

velmi dobrý, nová úprava z roku 1982

14. Dřívější i současný způsob využití a příp. návrhy opatření:

kulturně politický a vzpomínkový

20. Poznámky, záznamy změn a doplňků:

15. Odkaz na literaturu:

Materiály Památníku Terezín

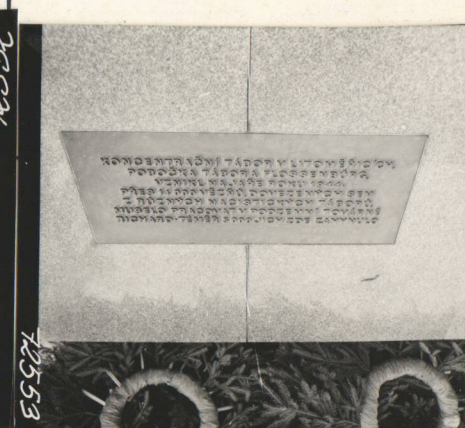
16. Odkaz na fotografickou dokumentaci:

KSSPPOP č. neg. 72548, -72550 - 72554
42089, 42090

17. Odkaz na měřickou a jinou dokumentaci:

18. Evidenční list zpracoval (jméno, datum, podpis):

18.6.1984 Jiří Kramer

1. Obec: LITOMĚŘICE	2. Okres: Litoměřice	Hodnota T.	Zachování	Využití
Osada:				

PF

EVIDENČNÍ LIST NEMOVITÉ KULTURNÍ PAMÁTKY

3. Kraj:

Severočeský

4. Pořadové číslo:

1915/3

5. Název (označení) památky:

**Důl Richard s krematoriem -
komín krematoria.**

7. Ochranné pásmo:

6. Blížší označení umístění památky:

čtvrť:

čp.

ulice (náměstí), popř. místní trať, č. parcely aj.:

stp.č. 5207

(výpis u poř. č. 1915/2)

8. Vlastník (správce, trvalý uživatel):

Památník Tereziín

9. Popis památky (včetně sochařské, malířské, popř. i jiné výzdoby):

Cihlový šestiboký zužující se komín obepjatý obručemi, zakončený cihlovou korunou, asi 50 m vysoký.

Při budování krematoria v roce 1945 využilo vedení litoměřického koncentračního tábora k odvodu spalin z pecí starý komín zrušené kruhové cihelny. Komín včetně krematoria byl oplocen drátěným plotem a strážěn ze strážních věží.

10. Časové, slohové a autorské určení:

Stavba z počátku století ve vztahu k letům 1944 - 1945.

Pietní úprav dokončena v roce 1982 dle návrhu Ing. arch. Jiřího

Navrátila, Ing. Josefa Lavičky a ak. sochaře doc. Lad. Chochole.

11. Památkové movité zařízení:

12. Zhodnocení památky a zdůvodnění ochrany:

Doklad nacistické zvěle a bezcitnosti

13. Stav zachování památky a příp. návrhy opatření:

po pietní úpravě celého prostoru v roce 1982

14. Dřívější i současný způsob využití a příp. návrhy opatření:

**průmyslový
kulturně politický a vzpomínkový**

20. Poznámky, záznamy změn a doplňků:

15. Odkaz na literaturu:

Materiály Památníku Terezín

16. Odkaz na fotografickou dokumentaci:

KSSPPOP č. neg. 72549

17. Odkaz na měřickou a jinou dokumentaci:

18. Evidenční list zpracoval (jméno, datum, podpis):

Jiří Aramer, 18.6.1984

19. Záznam doplňkových listů:

1. Obec:	2. Okres:	Hodnota	Zachování	Využití
Osada: Litoměřice	Litoměřice			Jiný hmotný majetek

I.

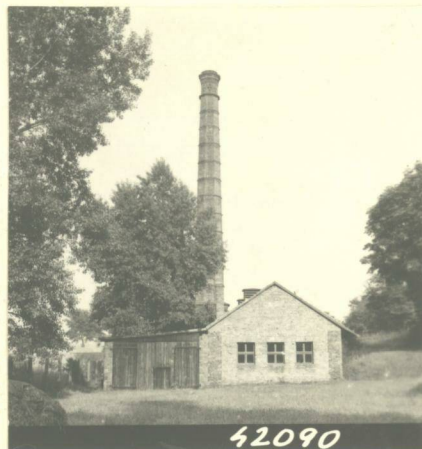
EVIDENČNÍ LIST NEMOVITÉ KULTURNÍ PAMÁTKY

3. Kraj:

Středočeský

4. Poř. číslo:

1915

5. Název (označení) památky:

spalovna Richarda I. vysoký cihlářský komin

7. Ochranné pásmo:

6. Bližší označení umístění památky:

čtvrť:

čp.

ulice (náměstí), popř. místní trať, č. parcely aj.:

8. Vlastník (správce, trvalý uživatel):

9. Popis památky (včetně sochařské, malířské, popř. i jiné výzdoby):

10. Časové, slohové a autorské určení:

11. Památkové movité zařízení:

